

Latweefchu Awises.

Nr. 36.

Zettortdeenâ 6. September

1856.

No Selgawas.

Trihs deenas ir muhsu pilshats ispreezajahs ar leelu preeku. 26tâ Augustâ wiffâs basnizâs swinneja muhsu mihta Kunga un augsti zeenita Keisera un Keisereenes krobneschanas un swaidischanas deenu. Dseedaja: „Deews Kungs tew slawejam u.“, teize ihpafchu spreddiki, firsnigi peeluhdse Deewu, lai swehti ar wifslabbaku swehtibu muhsu mihtu semmes-tehwu. Wiffi basnizâs pullsteni swannija un ar leeleem gabbaleem schahwe tiklihds kâ wakkara sinna no Maslawas atskrehje, kâ Keisers nu effoht swaidihts tappis. Kâ tad tik ahtri tē to sinnu no Maslawas, wairak kâ 2 fimts juhdses, warrejam dabhuht? Ur to Selegrawes drahti, kas no Maslawas us Pehterburgu par pahrs minutehm sinnu nolaisch; — atkal eet Selegrawes drahte no Pehterburgas us Dinburgu un no turrenes drahte us Rihgu — un tad ar kurrihu no Rihgas us Selgawu to sinnu dabujam. Redsi zil ahtri taggad warr sinnas laist pa wiffu pasauli. Wakkara wiffi pilfata nammi ar swezzehm un lampahm bij gaismoti un kauschu pulks lustejahs pa eelahm. Dhtra deenâ, 27tâ Augustâ musikis pubte Kreewu walsts meldinu „Deews swehti Keiseru“ pee Rahtuschâ, schahwe fimts un weenu reisi ar leeleem gabbaleem, Rahts mette nandu laudis us tirgu un nu lustejahs kâ lustejahs! Pa tam pee pils plawâ taifija galduš saldatus kur meeloht un uszehle 2 refnas, 8 un 9 affis garras kahrtēs un kauschu pulks skattijahs un itaigaja schâ tâ lustedamees. Pa tam wiffos nabbagu nammos pilshats nabbagus meeloja. Wakkara atkal wiffi pilfata

nammi ar swezzehm jauki gaismoti un tirgû 2 weetas musihkis spehleja un jauni laudis schâ tâ isehrmojahs leelâ preekâ un sawâ wakkâ. 28tâ Augustâ atkal wiffi laudis kahjâs un dewahs us pils plawu, kur us pufdeenu wairak kâ 6 tuhkstoschi saldati no Kursemmes muishneekeem tappe meeloti. Schee fastahjahs pee leelas garras reises galbu plawâ. Tad zeen. Gubernatera kungs ar wiffem wirsneekeem un augsteem kungeem peggahje pee ikkatras batelljones galdeem, pafmekkeja to ehdeenu un usdsehre ar Schampannera wihtu Keisera wesselibu. Tuhdal rihbeja leele gabali un musihkis spehleja Keisera dseefmu un tee tuhkstoschi saldati un jo leelais kauschu pulks, kas skattijahs, kledse urra! un laide zepures gaisâ. Kâ darrija pee ikkatras batalljones. Tad saldati preezigi ehde, brangu kahpostu suppi, gaku un balto maisi. Urri 3 allus muzzas un 1 brandiwihna muzzâ stahweja pee ikkatras rohtas ferschanta, kas par fainneeku bij likts. Pa tam schahwe kâ schahwe ar leeleem gabbaleem, un tiklai pahduschî un padsehruschees, saldati kahze lustetees un ehromotees, nehme sawus wirsneelus us rohlahm un tohs ar urra zehle gaisâ par gohda un mihlestibas parahdischanu. Wirsneeku ihpats galds ar labbu brohkastu bij aplahs, kur ir schee tappe meeloti. Nu fastkrehje wiffi pee tahm 2 augstahm kahrtēhm, jo bij apfohlihts, kâ kas uskahps un no galla augsham nonems to maso karrogu, tas dabhuhs sudraba kaltu mehrschauemes pihipi — ohts 2 sudraba pullstenus. Ne drihtsteja neweens tik augsti kahpt, jo ar salkahm seepem wiffa ta kahrtē no paschas appalkhas lihds gallam bij eesmehreta. Bet gaddijahs

schihdinsch, klempneris, kas gudri deesgan pee katras kahjas strengi lizzis un ar roh-kahm zilpes taifidams ap to kahrti ta sahze wilktees us augfchu. Sahje gan us preekfchu, gan pamafam un kaut laudis schihdianu gan smihdinaja un kaitinaja ar wahrdeem. Ar pastahwigu zihnischanohs un mohkahn trihs weerendeli stundas schihdinsch jaw bij uswilzees pahri par puffi — tad tickai kahds saldats meefas iskalteis, bet lunkans ka kakkis eefahze kahpeleht pa to ohtru kahrti, kur daschs sehns wolti jaw bij puhlejees arkahpeleschanu. Saldatam bij tickai 2 ihfas schnohres rohka, ar ko zilpas taifija un tad kahju, weenu pehz ohtras zehle eekfcha. Schihdinsch tik augsti jaw uskahpelejis nu sahze saldatu pahrsmeet, jo wairak ka stundas laiku jaw bij kahpis un nu bij ne zil taktu no galla. Nu schihdam buhs rohkas — saldats ne treschu daktu panahzis. Redf — te us reisi schihdelis sahlf schlubht un noschlubz lihds pat semmei ka akminu no tohrna nolaisfs ka rihbeja ween. Ak tarwas kauschu smeefchanahs un schihdina wahrdofchanas! Tihri shehl man palikke ta nab-baga, nomohzita, isfmeeta un ar salkahm seepehm pahr pahrim no mattu gallina lihds kahjahm swaidita schihda! Pa tam saldats uskahpe pa 20 minutehm, nonehme to karrogu, nolaidahs semme, un laudis ar leelu urra un zeppuru sweefchanu to pawaddija us uppi, kur wihrs nomafgajahs un dabbuja sawu gohda maksu. Nu wehl kahds dentschikis sahze kahpeleht us ta schihda kahrti, atkal zittadi sawas zilpas taifidams, usgahje labbi, tapat ar leelu kauschu pagohdinafchanu tappa gohdinachts un sawu pelnitu maksu dabbuja. Wafkara turpat taifija pilfahfs leelu flunstigu uguni, un laide gaisa (Feuerwerk) laudim par islustefchanohs. Atkal pilfata nammi bij ar swezzehm pufchlotti, un wiffi laudis kahjas. 30ta Augusta Keisera dsimts deena atkal basniza tappe turreta un us turgus saldati meeloti no farweem wirtsneekem.

Eschubfku dihditais.

„Deems tas Kungs no semmes bij taifijis wiffus swehrus lauka un wiffus putnus appakfch debbesim, un tohs peeweddis zilwekam, lai luhko ka tohs nosaukt, un ka winafch nosaukfoht wiffu dsihwu dwaafchu, ta lai winu wahrdi irr. Un zilweks nosauze wahrdus wiffseem lohpeem un wiffseem putneem appakfch debbes un wiffseem swehreem lauka.“ Ka mahza Mohsus 1ma graham. 2, 19 un 20 un ar to parahda, ka no eefahkuma wifs brangi bij apgahdahts: Zilwekam bij ta sinnafehana un waldifehana pahr wiffseem zitteem Deewa raddijumeem, un wiffseem dsihweem raddijumeem bija saws waldineeks, kas winneem stahweja Deewa weeta, prohti zilweks. Bet deemschehl ta ilgi ne palikke: Kad pirmee wezakee grehkos bij eekrittufchi, tad ar nenosee dsibas swehtibu un ar paradihfes jaukumu winneem ar pasudde ta pilniga waldifehana un ta skaidra sinnafehana pahr wiffseem raddijumeem, un lai nu arr 6000 gaddus pehz tam zihnijahs un puhlejahs, tad tomehr wehl dauds truhkft, ka wiffi raddijumi zilwekam buhtu pasihstami, un ka katru jaw sinnatu ar sawu ihpafchu wahrdi nosaukt. Un wehl kad arri katrai dsihwas dwaafchas surtei buhtu saws ihpats wahrdus, kur tad tee tuhkfstofchu tuhkfstofchi swehru, putnu, siwju, kufstonu un tabrupu wahrdi weena pascha galwinu warretu fa-eet? — So sinnadami, ka to brihnifchku Deewa darbu irr par dauds, ne ka weenam pascham zilwekam warretu isdohtees tohs isdibbinahf; bet ka neskaitameem us wiffu muhschu darba deemsgan, ar teem tik zil ne zil eepasihtees, tad tee dabbas gudrotaji zeeni, weens ihpafchi pehz sihditajeem putneem mehleht, zits pehz putnineem appakfch debbesim, zits pehz siwim, zits pehz kuffkaineem un ta prohjam, un brihnums irr redseht, ka tee puhlejahs un kahdus leelus un bailigus zekkus tee ne staiga schahdu tahdu raddijuminu useet, pehz ka arraia zilweks to useedams ne paslat-

titees ne passattahs. Ne ween ka winnai tohs usmekle, un teem kas libds schim wehl ne bij passistami wahrdu peeleeek, winnai tohs nefs mahjäs un tohs woi nedsihwus glabba, lai wehl pehz gaddeem warr apluhkoht un zitteem rahdiht, woi arri dsihwus usturr un aplohpj, lai winnu dsihwi un dabbu warr fajust un saprast.

Da bij arr Wahzsemme weens augstas skohlas mahzitais un dabbas gudrotais, ar wahrdu Lenz, kas bij usnehmees pehz tschuhstahm melleht. Pehz wissadeem tahdeem tahrpeem, salktscheem, ohdsehm un glohdenehm winsch wissas mallu mallinas islohshnaja un no wissadahm surtehm, ko warreja dabhuht, dsihwus pahresse mahjäs un eelitte lahditēs ar aischaujamu wahku, kur abbi sahni bij ar glasu ruhtehm, ta ka arween warreja redseht, ka par eelschu gabje, un ko tahs tschuhstas darrija.

Kad weenu deenu Lenz kungs atkal fataisjahs ar zitteem draugeem un skohlasjaunekteem us tschuhstku mellesthanu iseet, tad winnam zilweks peestahjahs, kas teizahs par to tschuhstku dihditaju Erselmanu un sohljahs winneem libds eet. Kad Lenz bij ar meeru, tad schis us zekku sahze stabstiht, ka prohtoht tschuhstas apwahrdoht, ta ka schim effoht jaklausa un jadarr, ko leekoht, un ka arri tahs wissu-nahwigas glohdenes nedrihsttoht dselt, bet wissu pazeeschoht, ko tik ween ar winnahm darroht. Sawu gudribu winsch effoht dabhujis gan no weena Stalijeneru daktera, gan no weenas lohti rehti dabhuamas wezzas grahmatas, bet dauds ko arri pats ar tschuhstahm publedamees effoht isgudrojis.

Kad bij pahnahkufchi mahjäs, tschuhstku dihditais luhdse Lenz-kungu, lai jel winnam rahdoht tahs tschuhstas, kas winnam bij lahditēs. Tahs apluhkoht Erselmanns ne bij ar meeru zaur teem lohdsineem skattitees, bet atschahwe wahkus, un nu, tahs redsoht winnam sids un mutte ihsti atwehrahs. Winsch likkabs itt ka passistamus usgahjis, runnaja ar winnahm ittin mihligi un leelijahs kahda

leela warra winnam par schahdeem tahrpeem effoht. Pehdigi peegahjis arr pee weenas lahdes, kur 5 no tahm wissanahwigahm glohdenehm stahweja, winsch weenu fatwehre pascha widdu un to no lahditēs iszehle. Glohdene no eefahkuma par to nebehdaja, bet tik sawu asti apfittinaja garr dihditaja rohku. Bet kad schis ne mas ne mittejahs us winnu runnaht, un to ta ka par leelu draugu turreht, tad winnai azzis sahze spulgoht ka ohgles, un mehle nikni trihzeja. Do redsoht Lenz sabihjees eefauzahs: „Sweescheet to bailigu tahrpu nohst, winsch tairahs dselt!“ Bet schis ne dohmaht ne dohmaja to darriht; tur prettim winsch ne-isprohtamus wahrdu us to tschuhstku runnajas, us reisi winnas galwu un fakli dsilli sewim mutte eebahse. Lenzam palikke auksti kauli. Do paschu azzumirkli Erselmanns glohdene atkal no muttes israudams, eebtahwahs pehz lohpa, waigs winnam palikke itt melns, azzis nejauki pahrgrohsija un isstahwe reisu reisahm affinis. Nu Lenz labprahht buhtu glahbis, bet ka tur libdseht? Glohdene winna mehles dibbeni stipri bij dschlussi. Tad tur jaw ne warreja pee-eet, ne to wahti stipri ismasgabt, un ar smilktim isbehrst, ka jaw waijaga, neds arri to weetu graisih jeb isgreest jeb isdedsinahht, ka dakteri wehl leek lai darr. No nahwes bailehm pahremts Erselmanns nu dikti schelohjahs, ka winna gudriba winnu peewihluse, un jaw pehz stundas wihrs bija nohst.

Pehz no winna dabhuja dsirdeht, ka krahpschanas deht bij bijis pahrmahzischanas namma, un no turrenes islaists winsch tahdu skohlu bij isdohmajis: Kabbatas ar wissadeem salktisheem peelassihht, un tohs pa tirgeem un pilfateem tahdeem laudim, kas tohs ne passinne rahdiht, leelidamees, ka tee effoht sweschas semmes nahwigas glohdenes, un ka winnam effoht isdewees tahs apwahrdoht un isdiht.

Kad starp winna atlikkufschahm mantahm melleja pehz tahs wezzas grahmatas, ar ko

bij leelijeēs, tad ne raddahs wiē. — Kad wiē-
seem, kas par sawatneekeem, burwjeem, labb-
darveem un pubfchlotažeem teikdameēs tum-
fchus lautinuē zaur saweem peštekeem apmul-
kina ar sawahm ffohlahm tā buhtu ja-īrah-
dahs, tā tſchuhſkās dihditais Erſelmanns
pats ſewi iſbaudijahs, tad ta ſlakka ahtri
fuſtu, un daſcham zilwekam galwa paliktu ne-
pahrgrohfita un labbata ne iſtuſſſchota.

H. E. R.

Sluddinaſchanaē.

No Kabilles pagasta teefas tohy tas pee ſchi pagasta
peederrigē puifis Jauniē Barruhns no Pohlu mah-
jahm meklehtē, jo wiēſch no ſcheijenē iſbehdſis, beē
paſſeē aplahrt waſajahs un ſchē irr peēfuhdſehtē. Tadeht
tohy tahs pagasta- un muifchu-polizejas luhgtas, wiēnu
kur wiēſch gaditohs par arreſtantu ſchē atſtelleht. Wiēſch
irr lahdu 25 gaddu wezē ſakluſfnis un weffels no anguma
un ar dſelteneem matteem.

Kabilē, tai 31. Auguſt 1856.

Nr. 291.

Friē Bahwer, pagasta wezafais.
E. Junghahn, teef-ſfrihw.

10 rubuſi fudraba

tohy ſohliti pateizibas maſkas tam, kas tohs, tai naſti
no 25. uē 26. Auguſt f. g. tam Kabilles arrendatera-
kungam Bekkeram, no Wezjas-muiſchas, no gannibahm
ſagtus 2 darba ſirgus ſkappe jeb ſkaidras ſinnaē dohd
kur wiēni irr dabbutjami:

- 1) tumſchi behrs ſirgē, widduweja leeluma flepperis,
9 gaddu wezē un lahdu 40 rub. f. wehrts. Wiēnu
warr paſiht no tam, ka wiēſch ehſdamē ſilleē graufch
(Krippenſeyer) un pee ſalla ap fruhtim wiēnam irr
daudē maſt plekſſiſchi ſininu leelumā kur ſpalwa
nogabhufe;
- 2) pellekē dubbulsta flepperis ar maſu ſwaigſniti peerē,
10 gaddu wezē un arri lahdu 40 rub. f. wehrts.
Bittas ſhmes tam naw atminnamas.

Teē gohda wiēri kas par ſcheem ſirgeem ſinn, warr
arri tahs ſinnaē pee Kabilles ſfrihwera kunga Junghahna
noſuhtit. 2

Libdē 3. September d. Rihgā atnahluſchi: 1521 fuggi un iſgabjuſchi 1411.

Brihw drikkēht.

No juhrmallāē-gubernementē augſtas waldfchanaē puſſeē: Oberlehrer G. Blaeſe, Jenſer. Jelgawā, tai 4. September 1856.
No. 203.

Auſahtu-muiſchas Aiſpurru ſaimneekam, Jaunpils
Kirſpehlē, tai naſti no 16. uē 17. Auguſt f. g. no gan-
nibahm noſagti 4 ſirgi:

- 1) bruhns, ar lauſu peeri, balganeem ſarveem, kreifa
paſſakāē ſahja lihdē ar naggi lihdē wehſtitim balta.
9 gaddu wezē;
- 2) bruhns, kreifa ziſlā irr ſrihpa, tahda rehte, kur zit-
fabrt ſirgē ſpehrdamē aiſkehris. 7 gaddu wezē;
- 3) gaiſchi behrs, ar ſuplu aſti, labbajōē ſahnōē lahdu
reiſ waina bijuſe, tai weetā ſtahw ſpalwa piſkta
garrumā un plattumā uſpuhtuſeē. 6 gaddu wezē;
- 4) dumſch, abbejas paſſakāē ſahjas lihdē wehſtitim bal-
tas, ar paſpizzu aſti. 3 gaddu wezē.

Kas par ſcheem ſaqteem ſirgeem warrehs doht taiſnu
ſinnu, taē dabbutē 40 rubbutus ſudr. pateizibas maſ-
kaē no 2

Aiſpurru ſaimneeka.

Tanni naſti no ſeſdeenas uē ſwehtdeenu (tai 29tā
Auguſtā) Dohbeles Latweeſchu mahzitaja muifchas Swir-
butu ſaimneekam triju gaddu wezja behra ſehwe noſagta.
Peerē tai 3 baltas ſhmitē, un ſarrōē, kaē kreifa puſſē,
ſtahw pinke. Kaē Dohbeles mahzitaja muifchā taiſnu
ſinnu pahre ſcho ſahdſibu dohs, dabbutē peenahlamu
pateizibas maſku. 3

Kurſiſchu Pohpu- un ſirgu-tirgus taps tanni
12tā Septemberā deenā turrehtē. 1

Sinna par jaunu grahmatu.

Ne fenn irr iſdrikketa Jelgawā pee J. W. Stef-
ſenhagen un dehta un arri Rihgā, Leepajā un
Aiſputtē grahmatu bohtēē, eēſeeta par 20 kap. f.
dabbutjama:

Kabbataē grahmatina

ar daudē luſtigahm ſingehm, ſarakſtita no G. F. Schön-
berga, Gramſdeē Kirſpehleē ſohlmeiſtera un ehrgelneeka
un W. Vietina, Pormſahteē pagasta ſohlmeiſtera.
Pirma dalka. Schai grahmatinaē irr 144 lappu puſſeē
ſniſki un par wiſſam 110 luſtigāē dſeefminas, kaē wiſē
wairaf jaunūē laudēē preezinahs. K.

Latweeſchu-beedriba ſawu ſinnu par ſcho grahmatu iſ-
laidihs ſawā laika E-3.

Latweeschu Awiſchu

Nr. 36.

peelikkums.

1856.

No Laſſes draudſes.

No 22. Janwara deenas 4 mehneſchi Laſſes draudſe bes ſawa ihſta dwehſeles ganna bija palikkufe, jo wezzais Laſſes mahzitajs bij nogahjis par mahzitaju us Sautas draudſi. Tad nu 4. Tuhnijā bija leela preeka deena, jo tad tas jaunais mahzitais Raison (Reſangs) nu tappeeeſwehtihſt un Laſſes draudſe eeweſts. Zeenigs General-ſuperdenta kungs Wilpert un zeenigs prahweſta kungs Lundberg un Laſſes-muiſchas zeenigs dſimts kungs aprinka Marſchalls Klopmanns, pee baſnizas durwim to jaunu mahzitaju ſagaidija, un tad to baſnizā eewedde, un wiſſa draudſe ſteidsahs teem pak-lal. Dauds kauſchu bija ſanahkufchi, tā ka baſnizā wairs ruhmes ne atradde. Arri no wahzu draudſes bij papilnam.

Al tee jauki wahrdi! ar ko zeenigs ſuperdenta kungs wiſſu draudſi uſrunnaja: lai tahs mahzibas ne aiſmirſtoht, ko wezs mahzitais dewis, un paſtubbinaja tam jaunam paklauſiht. — To gan ikweens — labbi paſiht un ar preeku to peeminn, kurrā baſnizā wiſch ween irr bijis. — Tapat arri mehſ winnu garra pilnus wahrdus dahrgā peeminā paturreſim; deesſinn woi paſchus wairs ſchinni paſaulē dabbusim redſeht, jo abbeem galwinaſ itt labbi firmas. Arri zeenigu Klopmanna kungu ſw. altara preekſhā luhdſe, ar ſcheem wahrdeem: Un juhs zeenigs tehws! paſneedſeet ſawu ſchehligu rohku pee ſchihſ baſnizas un ſkohlas tur waijadſehs; ſtahweet tam jaunam mahzitajam ar ſawu ſpehku klahſtu, tā kà juhs to lihds ſchim effect iſdarrijuſchi. — Zeenigs Klopmanna kungs no wiſſas firde apſohlija itt laipnigi un pilnigi to iſdarriht; jo wiſch to nekad par gruhſtu ne tur, ſawam tumakam labbu darriht. Wiſch baſnizā pa-

likke kamehr latweeſchu un wahzu Deewa-kalpoſchanu pabeidſe un tad ar wiſſeem mahzita-jeem dewahs us ſawu muiſchu, un tur tohs gohdam usnehme.

Lai tas mihtais Deews winnus ſwehti un uſturr abbus, — kà tee warretu wehl daudſ labba paſtrahdaht un ka wianni daudſ preeka no ſaweem draudſes behrneem ſagaiditu.

W—g.

Nahwes peeminna.

Likſnas kattolu mahzitais Rannoniks Tohmſ Koffowſki 56 gaddus wezs, tai 30. Aprili Deewa preekſhā aiſgahje. Al tahs behdas! kad baſnizas pulkſteni labbas deenas wiſſeem atdewe, jo wiſſi winnu noſchehloja, arri zeenigi Grawa kungi Sibbergi, tohti ſchehloja, wiſſu wairak nabbadſini un bahreni, kurreem wiſch ihſti par tehruw bija. To wiſch ſchinni paſaulē dſihwodams preekſch nabbadſineem, bahreneem un atraitnehm wiſſu ſawu mantu us puſſi dallija; neweenu no ſawahm mahjahm ne iſlaide, bes ka ne buhtu palihdſejis. Itgaddus preekſch 10 bahrenu behrneem ſkohlā maiſi un wiſſu pahrtikſchanu dewe. Mir-dams wiſch wiſſus apgahdaja, kaſ til ween pee winna deeneja.

Sawam labbam draugam Illuſtes Dekanam Tomulewitscham atwehleja kahdu 500 rub. ſudr., lai tohs wiſſus nabbageem, bahreneem un atraitnehm iſdalla. Wehl dſihws buhdams luhdſe Grawa kungam, lai draudſei jaunu mahzitaju Kopezu ſawā weetā zelloht; jo tas buhſchoht labſ preekſch wiſſeem. —

Teeſcham wihrs irr teizams dwehſeles gans. Wiſch wehl bija nodohmajis preekſch Latweeſcheem daſchas labbas grahmatas ſaraſſiht, bet Deews agri winnu no mums aiſ-

fauze pee fewis. Us winna gahdaschanu un luhgschanu, Likfnas basnizu eefahka preeksch diweem gaddeem no ahrs un eeksch puffes pahrtaisiht, eekschpuffe altaris un kanzeles bil-des un pilari ar seltu pahrwilkti, ta ka preeks to redseht — un ihstam apgahdatajam par peeminu stahwehs. To gan warr noprast, ka tas dauds naudas makfa, bet flaidri ne sin-nam zil makfa, jo zeenigs Grawa lungs Sihbergs wehl naw teizis. Osirdeju kad arri neweenam ne teiks; jo winsch ar to ne gribb ne mas leelitees. — Us behrehm 70 mahzitaji bija fanahksuchi un tauschu ne skaitams pulks no mallu mallahm, arri no sweschas draudses. Basniza bija kohti smukki puschkota. Lihka spreddiki teize Kopez; draudsei rahdija ka winsch bijis tahds gans, kas par sawahm awim deenu un nakti nomohda buhdams gahdaja, ta ka winnam taggad tillai fahrks un kreks palizzis ko winsch lihds pa-nemm. U! ka wissa draudse pilna balsä rauda-ja, un raud wehl schodeen par sawu dwehseles gannu, kas nahwes meega aismidsis. Lai tas mihtais Deews dohd kad tas jaunais mahzi-tais, wissus eefahktus darbus tahlak isdarritu.

W—g.

No Leepajas.

No 9tas lihds 11tai Augusta deenai Leepaja atkal bij Kursemmes mahzitaju fanahkschana, ko par Sinohdi fauz. Kahdi 40 mahzitaji no wissahm mallahm bij sabraukuschi. Ja nu prassi, ko winni tur fanahksuchi darra? tad atbildeschu: Winni fasinajahs un farun-najahs par tizzibas un basnizas leetahm, ka kurrä gabbalä eet, ka buhtu darrams, lai schihs leetas warretu us preekschu pawest; ka schahdam un tahdam netikkumam, kas kah-jens palizzis, warretu atturretees prettim; ka skohlas buhschana buhtu jo labbi eegrohsama, u. t. j. pr.; — winni fasinajahs par zittahm jaunahm grahmatahm, kas zehlschahs, woi dert par draudsehm islaishamas, woi ne; winni weens ar ohtru wairak eepasihstahs un

sadraudsejahs, lai winni, ne wis ka swesch-neeki sawä starpä. bet pateesi ka ammata brahti un beedri weenis prahdis un weenä garrä sawu swehtu ammatu warretu kohpt. Ja nu sinnam kursch ahtrus ar azzim faredsamus, ar ausim fadsirdamus augtus no tahdas Sinohdes gaida, tad gan welt winsch gaiditu. Bet woi tad pawissam no tizzibas un basnizas tahdas pat teescham, ta faktoht, ar rohkahm aptverramus augtus un labbumus gribbesi redseht, ka no kahdeem jauneem likkumeem, no jaunahm eetaishchanahm par laizigahm leetahm, par rentes-buhschanu, par lauku-kohpschanu u. t. j. pr.? Teescham ne! jo ta debbesu waistiba pamafam augtin aug, un peenemmahs spehka un swehtiba pee tahs ar azzim neredsamahs zilweka dwefeles, bet ne pee winna meefas.

Par diwi leetahm, kas schoreis ihpaschi tappa minnetas, Awischu lassitajeem arri sinu dohschu. No Wahzsemmes, no Leipzigas pilfata, bij us scho Sinohdi arri atbrauzis tahs skohlas preekschneeks, kur jauni mahzitaji tohp skohladi, kas dohdahs us sweschahm tablejahm semmehm, tur starp paganeem to Ewangeliumu fluddinaht. Ihpaschi schi Leipzipas skohla gahda Luttera-tizzibas mahzitajus (Missionarus) Indijeru semmes paganeem. Schi missionaru skohlas preekschneeks, ar wahrdu Graul, tannis pehdejös pagahjuschös gaddös pats Indijeru semmi pahrestaigajis, scho waffaru, tai missionaru buhschanai draugus krahdams, Pehterbugä, Maskawä, Rihgä un Selgawä bij bijis, un nu atnahze Leepaja, un teem sapulzeteem mahzitajeem isstahstijis, ka tur Indijas semme eet ar to kristigu tizzibu, zil tur jau lauschu kristiti, zil tur jau masu draudsischu salikkuschahs, kahdi gruhtumi tur uswarrami, winsch beidscht ir muhs Kursemneekus ar spehzigem wahrdeem usskubbinaja, lai arri mehs sawu rohku sneedsoschi, un arri pee tam peepalihdsoschi, ka wairak to missionaru turp warretu suhtiht, un to Ewangeliuma fluddinashanu starp teem paganeem pasteidsinaht. Sirdi fa-

fillufchi wiffi mahzitaji apnehmahs, katrs pehz fawa spehka ta fazeja tuffchnefi wahrdu fe-wim un zitteem pee firds likt: „Sataifeet tam Kungam to zellu!“

Dhtra leeta, kas dauds tappa minneta, bij muhsu Latweefchu Awifes. Pats Awifchu apgahdatajs, Selgawas mahzita's Schulzis, minneja, ka gan aplan rettas kahdas Awifes tik dauds gabbalos pa wiffahm mallahm is-klidufchas, ka schihs; ka no tam gan war-roht dohmaht, par zil spehzigu eerohzi pee muhsu Latweefchu tautas pamahzifchanas un usflubbinaschanas winnas palikkufchas; ka tadeht gan katram spehjoscham peenahkabs, schim Awifehm derrigus rakstus gahdaht, un us to puhletees, ka winnas arri joprohjam wehl laudim rohkas teef. — Welt gan arri winna wahrdi ne buhs bijufchi, un mehs lab-praht zerrejiam, ka arri joprohjam muhsu Awifehm lassitaju ne truhks, un schee ne ees fazzicht, ka welt tabs lassijufchi. *) —e.

*) Arri minneja, ka muhsu Awifes, kas yabritaiga itt wiffas Latweefchu draudses, ihsti buhtu derrigas us tam, par Wiff-jonaru darbeem pilnigas sinnas laudis isloist un ta kriistigu laufchu firdis lohziht un pafstubbinaht, lai peepalibds pee schi fwehta tam Kungam walihlama darba. Sinohde scho vadohmu par labbu peenehmufi gribbeja lai nu ifohtra nedekä Awifes dohdohht sinnas var Wiffjonaru darbeem pee pa-ganem. Ja Deens walihdschs, tad us preefschdenahm gan ta Awifes darrifim.

Ka Bengales eedschwotaji pehz grah-matahm dsennahs.

Kahds miffjonaris zaur Bengali tizzibas leetas reisodams usgahje kahda weetä dauds laufchu kas isfalkufchi bija no winna spreddiki dsirdeht. Pehz nobeigta spreddika winsch mehdse arween wiffadas grahmatas, bihbeles stahstus un Deewa wahrda lappinas isdalliht; bet to laufchu wairums bija tik leels un winnam ta wirfu speedahs, ka winsch dauds reis ne warreja us weetäs stahweht. Kaut gan winsch ar wahrdeem tohs nomahneja lai meerä dohdahs, tad tomehr tas neko ne lihdsjeja. Winnam eplehse swahrkus un pafchu gandrifs apfweede. Kahds no Braminu zilts augstakeem derwe winnam to padohmu lai to

dohtchanu beidscht un eeffsch fawas buhdinas *) eijohht. Tas arri ne lihdsjeja, wianni tezeja winnam 2 juhdses pakkat, attaisija buhdinas durwis un brehze: kahdu grahmatu! kahdu grahmatu! Dee nesseji teize, lai winsch tatschu beidscht, zittadi winnam to buhdinu fasppeedi-schoht. Winsch ne derwe wairs un likke teem nessejeem tahtak eet. Tas laufchu wairums gahje atpakkat us pilfatu, bet dufmas mette tee ar faujahm semmi tai buhdinai pakkat. Winnam bija schehl, ka tas ta notikke, bet winsch preezajahs tatschu ka taggad Bengale pagallam zittadi isflattijahs ne ka preefsch 29 gaddeem, kur tee eedschwotaji leela tumfiba buhdami neweenu grahmatu no winna ne ais-kahre neds gribbeja peenemt. — Kad nu winnam wehl dauds pakkat tezeja, tad likkabs winsch pahnestees pah kahdu masu uppi, bet wianni wandijahs (bridde) arri lihds paduffehm uhdenam zauri, nomettahs zekdos un brehze: Dohdeet man grahmatu! Dohdeet man grahmatu! Kad winsch scho neschehligu pakkat dschwichanohs redseja, tad iskahpe no buhdinas, derwe katram grahmatu, kureu wianni ar firnigu pateizibu fanehme un gohdu no-dohdami atfal zaur uhdeni bridde un preezigi atpakkat gahje. E. Jungah n.

*) Ja irr us flapja wihri, eeffsch ar krehflu taifita un tohu neita no kahdeem zilwekem kurri tam wiffjonaram arween irr lihds.

Ararata kalns.

No swehteem Deewa raksteem un sawahm lantkahrteem wiffi sinneet to fw. kalnu Araratu Armenjeru semme. Pafschä kalna gallä, kur Noäs grehku pluddos ar sawu schkirstu usmettats un ispestihts tam Kungam to pateizibas uppuri uppurejis, lihds schim wehl ne kahds zilweks ne effohht bijis, jebfchu gan daschs labs bij mehginajis tik augsti uskahpt. Kad wehl Lehrpatä biju par studenti, tad 1829tä gaddä augsti mahzihts ffohlas-kungs Promeffors Parrots ar 4 studenteem ar Keisera wehleschanu un Krohna naudu turpu aisreisija un schee wihri to kalnu pahrmel-

leja ar gudru sinnu melledami pehz wiffadahm dabbas leetahm un arri gribbeja uskahpt lihds pat gallam. Bet ne isdewahs; to ne eespehje ta leela sneega un wiffadu grubtibu labbad. Tad atkal 1845tâ gaddâ zits Proweffors Abits ar Keisera sinnu turpu dewees un wehl skaidrakas sinnas par scho kalnu mums isdewis, bet lihds pat gallam ir schis naw spehjis uskahpt un atliklahs wehl 1 tuhst. 2 simts pehdas lihds pat gallam, jo gals lohti stahws. Tad nu taggad Zuhlija mehnefi 5 Enlenderu kungi un wirsneeki, Majors Stuarts un Majors Trasers ar saweem 3 beedreem fahkuschi kahpt un uskahpuschi pascham gallam wirsü. Irr bijuschichi lihds ar teem wehl kahdi Kurdeeschichi (no Turku tizzibas), bet schee ne eedrihstejuschees turpu uskahpt, jo bihjuschees no tabs swehtas weetas un palikkuschichi kahdas 6 tuhst. pehdas semmaki, tur kur tas kalna gals fahkabs un kâ stabs stahw us ta leela kalna appafschajas daktas. 1200 pehdas no galla tee Enlenderi atradduschichi to krustastabbu ar Kreewu raksteem, ko Proweffors Abits 1845tâ gaddâ tur eerazzis par sihmi ka tik augsti uskahpis. Paschâ gallâ Enlenderi redsejuschi kâ faule paschu laiku uslehfufe. Skaidri warrejuschi redseht, ka schis kalns ugguns-wehmejs kalns, kas no semmes-tribzeschanahm faplehtis un pahrskaldihts dauds daktas ar leeleem besdibbineem. Pascham kalnam irr 3 leeli galli. Tas augstakais gals us wakkara pufsi gandrihs lihdsens 600 pehdas plats un trihskantigs. Tahs 2 ohtras spizzes jeb kalna galli irr semmaki. Utradde tur bimsteina gabbalus un weenâ weeta fehwele jeb fehra smakku, kas parahd, ka kalns ugguni effoht wehmis. Nu buhs kahdi gaddi, ka atkal breefmigi plohfijees un leels kalna gabbals sagahfees. Sneegs un sneegs wiffur bijis tik faufs kâ smiltis, un par warru stipri fallis. Dwaschu itt labbi warrejuschi wilkt, jebchu zittos kal-

nds, kad tik augsti uskahp, tiklai ar mohkahn dwaschu warr wilkt; jo tahdös kalnu gallös ta lupte jeb gais par dauds skaidrs, ta ka zilweku plauschi to ne warr ilgi zeeft un ar laiku affins no nahsim un muttes fahf tezzeht. Tâ ta naw bijis, jebchu aprehkinajuschichi un ismehrojuschichi, ka schis Urarata kalna gals 17 tuhst. 3 simts 23 pehdas augstaks ne kâ juhra un 14 tuhst. 3 simts pehdas augstaks ne kâ ta leija kur tas kalns fahkabs. Sinnu ka skaidrakas sinnas par scho swehtu kalnu jums Deewa wahrda mihtotajeem buhs patihkamas, tadeht jums to isstahstijis. S-z.

1. Tas Kungs Kristus saweem mahzelleem kahjas masga.

Rel. Kas Deewu debbesis leel walidht.

Zahna Ewang. 13, 2-17.

1.

Tu kahjas masga flannidamees
Teem mahzelleem ar laipnibu,
Tu stahdi, preesch teem semmodamees,
Kungs Jesu, Tawu mihibu;
Tu winneem debbesis-zekku rahd':
Zaw semmibu pee Deewa slabt!

2.

Tu ween to sirdi warri schikhtit,
No Lew' ta dshwa straume plubst,
Tu ween to sirdi warri mihtit,
Kad ta no mihtestas luhst;
Tu ween to sirdi iskaidro
Un to ar glihtam' ispuscho.

3.

Arr' man buhs pasemmibu rahdht,
Jo wiffi effam bralischichi,
Man wiffns sirdi buhs eestahdht,
Wehs wiffi Tawi lohjekli;
Tu paubhti pee mihtibas,
Kurzsch stahw eesch Tawas beedribas.

4.

Kungs Jesu, masga maunu sirdi
Ar Tawahm swehtahm affinim,
Ar Tawu mihibu man dsirdi,
Ka zeksch man eet us debbesim;
Zaw pasemmigu mihibu
Es eem' us debbesis-walstibu.

Grot.

B r i h w d r i k k e h t .